

੧੬ ਬਾਤਿ ਗੁਰਪ੍ਰਸਾਦਿ ॥ ॥ ਥਾ ਬੇਤੀ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਕੇ ਅ
ਨੁਮਾਨਤ ਬਾਲਖ ਜਨਤ ਬਾਸੀ ਬੀ ਹਾਇ ਬਾਸੀ ॥ ॥ ਪ੍ਰਕਰ ਬੇਟਭਾਪ
ਭਾ ॥ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ਤਿ ਇਤਿ ਪ੍ਰਭਾਕਰ ॥ ਬਿਤਿ ॥ ਕਰੇਤਿ ਤਿ ਬਿਤਿ ਪ੍ਰਭਾ
ਕਰ ॥ ਅੰਤ ॥ ਕਰਦਾਰ ॥ ਨਿਪੁਣ ਮਤ੍ਰੀ ਬਿਤਿਤ੍ਰੀ ॥ ਦੂਜਾ ॥ ॥ ਵਿਸਾਖ
ਕਾਸਕ ਤ੍ਰੇਸਤਿ ਅੰਤ ॥ ਕਰਦਾਰ ॥ ਨਿਪੁਣ ਮਤ੍ਰੀ ਬਿਤਿਤ੍ਰੀ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣ ਜੀ
ਨਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਮਤ੍ਰੀ ॥ ਤਤਭਿਨਤ੍ਰੀ ਅਪ੍ਰਮਤ੍ਰੀ ॥ ਦਖਜੀਨਤ੍ਰੀ ਭ੍ਰਮਤ੍ਰੀ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣਵਾਅ
ਨਿਕਾਰਦਾਰ ॥ ਮਤ੍ਰੀਯ ਬਾਰਬਤ੍ਰੀ ॥ ਪ੍ਰਮਤਸ੍ਰੀਕਾਰ ਤ੍ਰੇਸਤਿ ਸ੍ਰਮਤਿਤਕ
ਰਸਬੋਧਨਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਫੀਖ ਦਯਤ੍ਰੀ ॥ ਵਾਪ੍ਰਮਤਸ੍ਰੀਕਾਰ ਤ੍ਰੇਸਤਿ ਸ੍ਰਮਤਿਦੇਖ
ਪਰਿਹਾਰਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਫੀਵਾਦਤ੍ਰੀ ॥ ਨਿਸਰਲਪ੍ਰਧਾਨ ॥ ਭ੍ਰਮਤ੍ਰੀ ਵਿਸੀਵਾਦਯਤ੍ਰੀ
॥ ਸਫਲਪ੍ਰਬਿਤਿਜਨਗਤਿ ਮੇਸਾਦਤ੍ਰੀ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣਵੀ ॥ ਮਾਣੀ ॥ ਪ੍ਰਤਖਯਪ੍ਰ

ਮਾਕਰਣਪਤਮਾਪਮਾਣੀਮਨੁਮਤੀਪਮਰਦਿਮਾਨਪਮਾਣੀ
ਸਬਦੀਪਮਾਕਰਣੀਸਬਦਪਾਣੀਉਪਮਾਤਿਉਕਰਣਮੁਪਮਾਣੀ
ਮਾਣੀਅਰਥਪਤਿਮਾਕਰਣਮਰਥਪਤਿਪਮਾਣੀਅਭਵਪਮਾ
ਕਰਣਮਨੁਪਦਬਿਧਮਾਨੰ॥ ॥ ਨਾਯਾਨੁਸਾਰਾਬਯਾਪਾਰਵਤਅ
ਸਾਧਾਰਣੀਕਾਰਣੀਕਰਣੀਤਤਜਨਤ੍ਰੇਸਤੀਤਤਜਮਾਕਃ ਬਯਾਪਾ
ਰਃਇਦਮਰਥਸੀਨਿਕਰਸਜਨੀਰਮਾਨੰਪਤਮਖਮਪਮਾਸੇਤਜਨ
ਤ੍ਰੇਸਤੀਯਥਾਰਥਗਮਾਨਤ੍ਰੇਸੇਤਜਪਮਾਤ੍ਰੀ॥ ਤਤਕਰਣਤ੍ਰੇਸਤੀਯਥਾ
ਰਥਗਮਾਨਤ੍ਰੇਤ੍ਰਚਪਮਾਤ੍ਰੀਨੇਤਜੀਨਤ੍ਰੇਸਤੀਯਥਾਰਥਗਮਾਨਤ੍ਰੇਚਾਖਮ
ਸਪਮਾਤ੍ਰੀ॥ ਰਸਨਾਜਨਤ੍ਰੇਸਤੀਯਥਾਰਥਗਮਾਨਤ੍ਰੇਤ੍ਰਚਪਮਾਤ੍ਰੀ॥ ਘਾਟ
ਜੀਨਤ੍ਰੇਸਤੀਯਥਾਰਥਗਮਾਨਤ੍ਰੇਤ੍ਰਚਪਮਾਤ੍ਰੀ॥ ਸੀਮਾਨਜੀਨਤ੍ਰੇਸਤੀਯਥਾ

ਧੇਪੁਤਮਸਤੁਸਃ ਬੁਧੀਤਦਸਚਿਦਭਾਸੇਦੁ ਦੁਪਨੁਤੇ ੫
 ਤਾਗਮਨਪਰੇਨਸੇਧਾਭਾਸੇਨਪਟਃ ਸਫੁਰਤਾ ਬ੍ਰਹਮਨਯਗਮਾਨਨ
 ਸਾਯਾਬ੍ਰਿਤਿਨੇਮਾਪੁਰਪੇਖੁਤੁਃ ਸ੍ਵਯੀਸਫੁਰਦਰੂਪਤ੍ਵਨਭਾਸੇਪਯੁਯ
 ਤੇ॥ ॥ ਦੁਤੀਯਪ੍ਰਕਾਸਕੇ॥ ॥ ਅਨੁਮਿਤੀਪ੍ਰਮਾਕਰਾਨੁਮਨੀ॥ ਇ
 ਗਰਮਾਨਜਨਗਮਾਨਮਨੁਮਿਤਿ॥ ਯਨਜਗਮਾਨਤਸਾਧਮਗਮਾਨੀਇ
 ਰੀ॥ ਅਨੁਮਿਤਿਵਿਸਰਤ੍ਵਸਾਧਤ੍ਵੰ ਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰੀਤਿਰੀ॥ ਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਕਾਸਾਧ
 ਯੰਬ੍ਰਹਮਪਿਤਵਾਨਤ੍ਵੰ ਬ੍ਰਹਮਪਤ੍ਵੰ॥ ਬ੍ਰਹਮਪਤੀ॥ ਤੁਪਕ੍ਰਵਾਪਕੀ॥ ਅ
 ਵਿਨਭਾਵਸਿਬੀਧੇਹੀਬ੍ਰਹਮਪ੍ਰਾਪਤੀ॥ ॥ ੫ ॥ ਬ੍ਰਹਮਨਮਾਨਧਮਤ੍ਵਤ
 ॥ ਅਯਿਪਦਾਰਥਃ ਰੂਪਵਾਨਰਾ ਖਰਬਵਿਸ੍ਰੁਪਦਾਰਥਵ

ਵਤਾ। ਈਯੀਪਿ ਬਵੀਰੀਪਵਤਾ। ਭਾਤਜੀਨੈਨਵੀਤੀ ਨੈਵੀਜਥਾ
ਜਲਾਦਿ। ਇਯੀਪਿ ਬਵੀਪਬਵਤਾ। ਭਾਤਜੀਨੈਨਵੀਤੀ ਨੈਵੀਯ
ਥਾਜਲਾਦਿ। ਇਦੀਜੀਲਸਨੇਹਵਾਨਜਲਾਤਾ। ਭਾਤਜੀਨੈਵੀਤੀ ਨੈਵੀਯਥਾ
ਪਿਬਵਜਾਦਿ। ਇਦੀਜਲੀਜਲਾਤਾ। ਵਾਨਸਨੇਹਵਾਤਾ। ਨੈਵੀਤੀ ਨੈਨਵੀਯ
ਥਾਪਿਬਵਜਾਦਿ। ਸੁਅਧਿਕਰਦੇ ਸੁਥਾਅਤਾਤਾਭਾਵਪ੍ਰਤਿਯੋਗਮ
ਤੀਅਥਾਪਾਬਿਤਤੀ। ਬਿਯਾਪਾਬਿਤੀਕੇਲਖਦੇਸੁਅਧਿਕਰਦੇਸੁ
ਸਥਾਅਤਾਤਾਭਾਵਪ੍ਰਤਿਯੋਗਮਤੀਬਥਾਪਾਬਿਤਤੀ। ਮੁਲੇਛੇਦਸੁ
ਨਤੇਸਤਿਉਰਸਿਖਾਮਾਨਤੀਧੁਮਤੀ। ਬਿਯਾਪਾਦੀਵਿਸ਼ੁਪਖਧਰਮ
ਤਾਗਮਾਨੀਪਰਾਮਰਖਹਯਥਾਉਕਤੇਅਨੁਮਾਨੇਣਹਿਨਬਥਾਪਾ

ਵਨਪ੍ਰਬਤਃ ॥ ਇਤਿ ॥ ॥ ਸਿੰਧੇਗਧਸਾਧਨਪ੍ਰਬਤਃ ॥

ਥਾਤਰੇਵਅਯੀਪ੍ਰਬਤਃ ॥ ਇਤਿ ॥ ॥ ਸਾਪ੍ਰਵਸਿਸ੍ਰਪਖ

ਬੋਧਕਬਚਨਪ੍ਰਤਰਮਾ ॥ ਥਾਤਰੇਵਅਯੀਪ੍ਰਬਤੋਬਕ੍ਰਿਮਾਨਇਤਿ

॥ ਲਿਗਮਾਬੋਧਕਬਚਨਹੇਤੂਰਿਤਾਤੀਵਾਪੀਚਮਾਤੀਲਿਗਬ

ਧਕਬਚਨਹੇਤੂਯਥਾਤਰੇਵਪ੍ਰਮਾਤਾਇਤਿ ॥ ॥ ਬਾਪ੍ਰਸਹਿ

ਵਿਸ੍ਰਾਂਤਬੋਧਕਬਚਨਉਦਾਹਰਣੀਯਥਾਤਰੇਵਸਤ੍ਰਯਤ੍ਰਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰਿਤ

ਤ੍ਰਬਕ੍ਰਿਤੀਮਹਾਨਸਦਤਾਇਤਿ ॥ ॥ ਵਾਤਾਤਿਵਾਦੀਭਾਨਿਰ

ਣੀਤੋਰਥਃ ਵਿਸ੍ਰਾਂਤਥਾਤਰੇਵਅਨਸਦਤਾਇਤਿ ॥ ॥ ਅਨਿ

ਸ੍ਰਾਪਾਦੋਨੰਤਰਕਃ ਸਦੀਪੁ ਨਤੋਸਤੀਬਾਹ੍ਰਿਨਸਮਾਤ

ਤਗੀਬਹਿਨਧੁ। ਜੇਕਰਕਾਕਸਕਾਰ ਮਾਤਾ। ਜਦੀਨੀਵਚੇ
ਤਨਤੋਸਤੀਬਹੁ। ਮਾਏਦਰੂਪਸਾਧਜਨ। ਮਾਤਾ। ਪੀਚੇਤਨਸਮਾਅਵੇਤ
ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਸੁਤਿ। ਮਾਦਿਵਿਰੋਧਾਸਮਾਤਾ। ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਸੁਤਿ। ਨਿਵ
ਰਤਤੋਸਤਿ। ਮਿਥਮਤਰੂਪਸਾਧਜਨਸਮਾਤਤਰਗਮਨਿਨਿਵਿਰਤਿ
ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕਸੁਤਿ। ਸਕਲਸੁਤਿ। ਵਿਰੋਧਾਸਮਾਤਾ। ਇਤਿ॥ ॥ ਅਵ
ਤਿਤੀਪ੍ਰਕਾਸਕੇ॥ ॥ ਲੋਕੇਭੁਜੋਲਕਕਃ ਬੇਦੇਭੁਜਵਦਕਃ ਅਕਾਖ
ਮਾਦਿਵਾਨਪਦਸਮਦਾਯੇਵਾਕਜੀ। ਅਰਥਵਾਨਵਰਣੀਪਦੀ। ਵਾਵਰ
ਦਸਮਦਾਯੇਪਦੀ। ਨਿਲਘਟਃ ਯਃ ਵਾਕਮੇਨੀਲਪਦਕਾਸੁਸਕਮ
ਬਿਤਿਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾਨਿਰੁਪਕਤਾ। ਧੀਕਿੰਦਤਾ। ਮਧਤਾ। ਸਬੀਧਤਿ

ਸੀਬੀ ਪਤ੍ਰ ਪਦਾਰਥ ਸੀਹੈ॥ ਸਕਾ ਸਾਖਾ ਬੰਧੋ ਹੀ ਕੇਵਲ ਲਖਣਾ
॥ ਪਰੰ ਪਰਾਸ ਬੰਧੋ ਹੀ ਲਖਤ ਲਖਣਾ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਰੋਤੀ॥ ਯਾ ਵਾਕਾ ਕੀ ਸ
ਕ੍ਰੀ ਬਿਤਿ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਪਦਕਾ ਵਾਕਾ ਕੀ ਸਕਾ ਸਾਖਾ ਜੀ ਨ੍ਰੁਤਾ ਸੀਬੀ ਪਹੇ
ਧਾਨਿ ਸੇ॥ ਅੰ ਪਦਕੀ ਵਾਕਾ ਕੀ ਲਖਾਤ ਲਖਣਾ ਬਿਤਿ ਮਧ ਪਸੇ
ਹੈ॥ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਪਦਕਾ ਵਾਕਾ ਕੀ ਪਦਕੀ ਵਾਕਾ ਕੀ ਲਖਾਣ
ਬਿਤਿ ਸੇ ਨਿਯਾ ਦੇ ਦਾਤ ਮੀ ਮਾਸਾ ਕਾਰੀਤੀ ਸੇ ਸਕਾ ਅਵਾ ਵੀਤਾ
ਵਾਚਾਤਾ ਸੀਬੀ ਪਸੇ ਹੈ॥ ਅੰ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਕਰਣ ਕੀ ਰੀਤ ਸੇ ਦ੍ਰਿੜ੍ਹ ਪ
ਦਕੀ ਜਹਤ ਲਖਣਾ ਹੇ ਸਕਾ ਵਾਚਾਤਾ ਸੀਬੀ ਪਸੇ ਹੈ॥ ਵਾ
ਬੰਧ ਸੀਬੀ ਪਹੀ ਲਖਾਣਾ॥ ਸਿਰੋ ਦੇਵ ਦਤਃ॥ ਯਾ ਵਾਕਾ ਮੇ ਸੀਹੈ॥

ਟਕੀਵੇਯਕਰਨਕਾਰੀਤੀਮੇਲਖਮਤਲਖਮਦਾਵੇਵਤਮੇਹੋ॥
ਵਾਕਮਕੀਸਕ੍ਰਿਥਿਤਿਸੈਸੀਹਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਤਾਵਾਤਮਸਿਬੀਧਦੇ
ਵਦਤਸੈਹੋ॥ ਅੰਸਿਹਪਦਕੀਲਖਣਾਥਿਤਿਸੈਸੀਹਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕ
ਯਅਧਯੇਤਾਅਧਿਕਰਨਤਾ॥ ਵਾਸ੍ਰਸਕਮਅਧਯੇਤਾਸ੍ਰਸਜਾਤੀਸੂਰ
ਤਾਅਧਿਕਰਨਤਾਸਿਬੀਧਦੇਵਦਤਮੇਹੋ॥ ਵਕਤੀਤਾਤਪ੍ਰਯਵਿਸਤ੍ਰੇ
ਸਤਿਸਕਮਸਿਬੀਧਤ੍ਰੇਲਖਮਤਤ੍ਰੇ॥ ਅੰਲਖਮਤਸਬਦਕੀਭਾਗਤਾ
ਗਲਖਣਾਸਕਮਸਿਬੀਧੀਮੇਹੋ॥ ਅੰਲਖਮਤਸਬਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਤਾਵੇ॥
ਤਮਵਿਸਮਤਾਸਿਬੀਧਸਕਮਸਿਬੀਧ੍ਰੁਪਣਾਧਮਸੈਹੋ॥ ਅੰਲਖਮ
ਨਾਸਬਦਕੀਭਾਗਤਾਗਲਖਣਾਸਿਬੀਧਮਤਮੇਹੋ॥ ਸ੍ਰਕਮਤਾ

ਦਾਤੁ ॥ ਅਧਮੇਤਾਸੀਬੀਧਸਿਖੀਧਸਾਤਰਪਲਖਮਸਹੈ ॥ ਅਕਮਵਸ
ਕਰਿਯੋਗਃ ਸਮਦਯਸਕਿਰੂਢੀ ॥ ਸਮਾਧਾਰਣਧਮਤਲਖਮਣ
ਤ੍ਰੀ ॥ ਸਕਮਾਰਥਪਰੀਤਮਾਰੋਨਤਤਸੀਬੀਧੀਅਟਵਾਂਤੇਬ੍ਰਿਤਿਜਹਤ
ਲਖਣਾ ॥ ਜੈਸੇਬਿਖੰਭੀਖ੍ਰਾਯਵਾਕਮਕੀਵਾਭੁਖਪਦਕੀਜਹਿਤ
ਲਖਣਾਭੇਜਨਨਿਬ੍ਰਿਤਿਮੇਹੈ ॥ ਵਾਕਮਕਾਵਾਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਾਬਿ
ਤਪ੍ਰਤਿਯੋਗਤਾਨਿਰੂਪਕਤਾਸਿਬੀਧਭਜਨਨਿਬ੍ਰਿਤਿਸੈਹੈ ॥ ਅੰਵਾ
ਕਮਕੀਸਕਿਰਿਬ੍ਰਿਤਿਸੈਵਿਖਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਾਅਧਮੇਤਾਸੀਬੀਧਭਖ
ਨਰੂਪਕ੍ਰਿਯਾਸੈਹੈ ॥ ॥ ਸੁਗਮੇਸਿਤਗਤਃ ਯਃ ਵਾਕਮਕੀਵਾਅਸ੍ਰਿਪ
ਦਕੀਜਹਤਲਖਣਾਹੈਸਿਧਮਾਕਾਲਕੇਕਰਯੇਮੈ ॥ ਵਾਕਮਕਾਵਾਅ

ਸ੍ਰੀਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਾਮਾਧਿਕਰਣਤਾਅਧਯੇਤਾਸੀਬੀਧਸੀਧਾਕਾਲਕੇਕ
ਰਯੇਸੈਹੈ॥ਵਾਸ੍ਰਸਕਾਸਮਾਨਾਧਿਕਰਣਤਾਸੀਬੀਧਹੈ॥ਵਾਕਾਕੀਸਕਿ
ਬਿਤਿਸੈਸੁਰਯਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਾਮਾਧਯੇਤਾਸੀਬੀਧਛਪਨਰੁੱਕਿਆਸੈ
ਹੈ॥ਬਿਖੰਭੁਖਮਾਯਾਉਦਾਹਰਣਮੇਵੇਦਾਤਮੀਮਾਸਾਕੇਅਨੁਸਾਰਵਾਕ
ਅਕੀਸ੍ਰਸਕਾਨਿਰੂਪਮਤਾਸੀਬੀਧਨੰਭਜਨਨਿਬਿਤੀਮੇਜਹਤਲਖ
ਣਾਹੈ॥ਵਾਪਦਕੀਭੀਯਹੀਲਖਣਾਹੈ॥ ॥ਨਮਾਯਾਵਿਸੇਸਕਕੇਅਤ
ਮੇਭੀਖ੍ਰਪਦਕੀਸ੍ਰਸਕਾਨਿਰੂਪਮਤਾਸੀਬੀਧੇਨੰਭਜਨਨਿਬਿਤੀਮੇਯ
ਹਤਲਖਮਣਾਹੈ॥ਅਨੁਯਾਨੁਪਪਤਿਨਾਸਿਧਿ॥ ॥ਲਖਮਣਾਬੀਜੀ
ਕਿਤੁਦਾਤਾ॥ਪ੍ਰਮਾਨਪਾਪਿਤਕੇਵਾਸੀਪਵਿਸਮਃਯਾਵਾਕਾਮੇਯਸੀ

ਪਦਕ ਅਜਹਤਲਖਮਦਾਯਸੀਧਮੇਹੈ॥ ਯਸੀਪਦਕਾਸੁਸਕਾਦਿ
ਸੇਸਮਤਾਸਬੀਧਹੈਯਸੀਧਸੈ॥ ਅੰਦਾਕਮਕੀਸਕ੍ਰਿਬਿਤਿਸੈਯਸੀਪਦ
ਕਾਸੁਸਕਾਮਧਯੇਤਾਸਬੀਧਪਦੇਸਸੈਹੈ॥ ਰੀਗਾਯਾਥਾਸਃ ਯਦਾਕ
ਮਕੀਸਕ੍ਰਿਬਿਤਿਸੈਰੀਗਾਪਦਕਾਸੁਸਕਾਮਧਯੇਤਾਸਬੀਧਕਾਮਸੈਹੈ
॥ ਯਦਾਕਮਰੀਗਾਪਦਕੀਜਹਤਲਖਮਦਾਤੀਰਮੇ
ਹੈ॥ ਰੀਗਾਪਦਕਾਸੁਸਕਾਸਿਜੋਗਤੀਰਸੈਹੈ॥ ਸਕਾਰਥਪਰੀਤਾਗੇ
ਨਤਤਸਿਬੀਧੀਅਰਥਾਂਤ੍ਰੇਬਿਤਿਅਜਹਤਲਖਮਦਾ॥ ਕਾਕੇਭਯੇਦਧਿ
ਰਖਮਤਾ॥ ॥ ਫੁਰੀਨੋਯਾਂਤੀ॥ ਪਥਮਵਾਕਮਕੀਸਕ੍ਰਿਬਿਤਿਸੈਪੁਰਖ
ਕਾਅੰਸਿਰਖਲਰੂਪਕ੍ਰਿਯਾਕਾਪਰਸਪਰਰਖਰਖਕਭਾਵਸਿਬੀਧਵਾ
ਸਕਾਉਪਘਾਤਮਤਾਰਖਮਾਸਿਬੀਧਹੈ॥ ਅੰਦਿਤੀਵਾਕਮਕੀ

॥ ਬ੍ਰਿਤਿ ਸੈਛੰ ਛੜੀ ਪਦਕ ਸੁਸਕਾ ਅਧਯੇਤ ਸਬੰਧਗ ਮਨ ਸੈਹੈ ॥ ਇਨ
ਦੇਵਾ ਕਾਨ ਮੇਕਾਰ ਪਦਕੀ ਐਛੜੀ ਪਦਕੀ ਅਜਹਤ ਲਖਾਣਾ ਬਿਰ
ਲ ਸੈਹੈ ॥ ਕਾਕ ਪਦਕਾ ਸੁਸਕਾ ਸਜਾਤਿ ਤਿਵਾਸੁ ਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਅ
ਧਿਕਰਣਤ ਸੀਬੀਧਾ ਬਿਰਲਾ ਸੈਐ ਛੜੀ ਰਹਤ ਸੈਹੈ ॥ ਅਬਵਾ ਸੁਕੁ ਕੇ
ਛੜੀ ਦੇ ਪਦਤਿ ਸਕਾ ਸਕਾ ਕਾ ਹੈ ਛੜੀ ਤਿਸਕਾ ਪੁਰਸਕੇ ਸਾਬਸੀ
ਜਗ ਸੀਬੀਧੰਹੈ ॥ ਯਹੀ ਲਖਣਾ ਹੈ ॥ ਅਜਹਤੁ ਏਸਵਾਸਤੇ ਹੈ ਸਕਾ ਸ
ਹਿਤ ਅਸਕਾ ਕਾਰਹ ਨਹੈ ॥ ਨੀਲਾ ਮਾਨੇ ਯਾਵਾ ਕਾ ਕੀਸਕਿ ਬਿਤਿ
ਸੈਨੀਲ ਪਦਕਾ ਸੁਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਸੀਬੀਧਾ ਅਨਾਨ ਸੈਹੈ ॥ ਯਾਵਾ ਕ
ਮੇਨੀਲ ਪਦਕੀ ਅਜਹਤ ਲਖਾਣਾ ਘਟ ਮੇਹੈ ॥ ਨੀਲਾ ਪਦਕਾ ਸੁਸ
ਕਾਤਾ ਦਾਤ ਮਸੀਬੀਧਾ ਘਟ ਸੈਹੈ ॥ ਵਾਸੁ ਸਕਾ ਅਧਿਕਰਣਤਾ ਵਾਸੁ

ਸਮਵਾਯਾਪਤਸੈਹੈ॥ ਸਕਯੇਕਦੇਸਪਰਿਤੁਜਾਗੇਨਣਕਦੇਸੇਬ੍ਰਿਤਿਭਾ
ਗਤੁਜਾਗਲਖਜਣਾ॥ ਜੈਸੇਸੋਯੀਦੇਵਦਤਃ॥ ਯਾਵਾਕਕੀਸਕ੍ਰਿਬ੍ਰਿਤਿ
ਸੈਸੋਪਦਕਾਐਅਜੀਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਯਤਾਦਾਤਮਸਿਬਿਧਅਯੋਪਦਾਰ
ਬਸੈਐਸੋਪਦਾਰਬਸੈਹੈ॥ ਐਯਾਵਾਕਯਕੀਵਾਦੋਨੋਪਦੋਕੀਭਾਗਤ
ਜਾਗਲਖਜਣਾਬਜਾਕ੍ਰਿਮਾਤਮੇਹੈ॥ ਵਾਕਯਕਾਵਾਦੋਨੋਪਦੋਕਾਸ੍ਰਸ
ਕਯਤਾਦਾਤਮਾਵੇਸੇਸਤਾਬਜਾਕ੍ਰਿਮਾਤਮੇਹੈ॥ ਤੈਸੇਤਤ੍ਰਮਿਸ੍ਰਾਵਾਕ
ਯਕੀਸਕ੍ਰਿਬ੍ਰਿਤਿਸੈਤਤਪਦਕਾਐਤ੍ਰੀਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਯਤਾਦਾਤਮ
ਸਿਬਿਧਤ੍ਰੀਪਦਾਰਬਸੈਐਤਤਪਦਾਰਬਸੈਹੈ॥ ਐਯਾਵਾਕਯਕੀਵਾ
ਤਤਪਦਾਐਤ੍ਰੀਪਦੋਕੀਭਾਗਤਜਾਗਲਖਜਣਾਹੈ॥ ਵਾਕਯਕਾਵਾਤ
ਤਪਦਾਐਤ੍ਰੀਪਦੋਕਾਸ੍ਰਸਕਯਤਾਦਾਤਮਾਧਿਆਸਸਿਬਿਧਅਖੰਡ

ਮਰਥਸੈਹੈ॥ ਪਟਮਾਨਾਵਾਕਮਕੀਸਾਕੁ॥ ਬਿਰਮਾਪਟਪਦਕਾਸੁ
ਸੁਕਮਾਮਧਯੇਤਾਸੀਬੀਧਮਾਨਨਰੂਪਕ੍ਰਿਪਾਸੈਹੈ॥ ਯਾਵਾਕਮਮੇਪਟ
ਪਦਕੀਮੇਛਕਰੂਪਜਹਤਲਖਮਣਾਹੈ॥ ਪਟਪਦਕਾਸੁਸਕਮਸਜ
ਤਿਤਾਵਾਦਿਜਾਤਿਤਾਸੀਬੀਧਪਟਸੈਹੈ॥ ਮੰਚਕ੍ਰੇਸੀਤਿਯਾਵਾਕਮਕੀ
ਸਕ੍ਰਿਬਿਤਿਸੈਮੰਚਪਦਕਾਸੁਸਕਮਜੀਨਮਤਸੀਬੀਧਸਬਦਸੈਹੈ॥ ਅੰ
ਯਾਵਾਕਮਮੇਮਚਪਦਕੀਜਹਤਲਖਣਪੁਰਸਮੇਹੈ॥ ਅੰਮੰਚਪਦਕਾ
ਸੁਸਕਮਾਮਧਯੇਤਾਸੀਬੀਧਪੁਰਸਸੈਹੈ॥ ਕਾਕੇਭੁਯੇਦਧੀਰਖਮਤਾਂਛੜੀ
ਏਜਾਂਤਿ॥ ਇਨਿਦੇਵਾਕਮਨੇਕਾਕਪਦਮਛੜੀਪਦਕੀਤਥਾਬਿੜਾ
ਲਅੰਛੜਰਹਿਤਪਦਕੀਧਮਰਾਜਕੀਰੀਤੀਸੈਭਾਗਤਮਾਗਲਖਮ
ਣਾਹੈ॥ ਕਾਕਕੀਬਮਕ੍ਰਿਅੰਛਤੀਰੀਬਮਕ੍ਰਿਤਥਾਬਿੜਾਲਕੀਬਮਕ੍ਰਿ

ਐਛਤੀਰਹਿਤਕੀਬਖਕਿਮਾਤਮੇਹੈ॥ਕਾਕਪਦਤਬਾਛਤੀਪਦਤਬ
ਬਿੜਾਲਪਦਐਛਤੀਰਹਿਤਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਤਦਾਤਮਅਧਿਕਰਦਾ
ਤਾਸੀਬੀਧਕਾਕਕੀਬਖਕਿਐਛਤੀਕੀਬਖਕਿਤਬਾਬਿੜਾਲਕੀਬਖ
ਕਿਐਛਤੀਰਹਿਤਕੀਬਖਕਿਮਾਤਮੇਹੈ॥ਕਾਕਪਦਐਛਤੀਪਦਕਾਸ੍ਰ
ਸਕਮਬਿਤਿਸਕਮਤਾਅਵਛੇਦਕਣਾਪਕੀਭੂਤਲਖਮਤਾਅਵ
ਛੇਦਕਾਸ੍ਰਮਤਾਵਾਸ੍ਰਸਕਮਅਧਯੇਤਾਅਧਿਕਰਦਤਾਸੀਬੀਧਬਿ
ੜਾਲਸੇਐਛਤੀਰਹਿਤਸੇਹੈ॥ਐਅਨਿਤਯੇਘਦਃਯਾਵਾਕਮਕੀਸ
ਕਿਬਿਤਿਸੇਘਦਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਤਦਾਤਮਸੀਬੀਧਅਨਿਤਪਦਾਰ
ਥਸੇਹੈ॥ਐਧੇਨੁਮਾਨਯਾਵਾਕਮਕੀਸਕਿਬਿਤਿਸੇਧੇਨੁਪਦਕਾਸ੍ਰਸ
ਕਮਅਧਯੇਤਾਸੀਬੀਧਅਨੁਮਾਨਰਪਕਿਯਾਸੇਹੈ॥ਅਨਿਤਯੇਘਦਃਧੇ

ਨੁਮਾਨਾਇਨੋਵਾਕਾਨਮੇਪਦਅੰਧੇਨੁਪਦਕੀਭਾਗਤਾਗਲਖ
ਣਾਪਦਕੀਬਾਕ੍ਰਿਮਾਤ੍ਰਮੇਅਪ੍ਰਸੁਤਰੋਕੀਬਾਕ੍ਰਿਮੇਹੈ। ਪਦਅੰ
ਧਨੁਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਾਤਾਦਾਤਮਾਅਧਿਕਰਣਤਾਸੀਬੀਧਪਦਕੀ
ਬਾਕ੍ਰਿਮਾਤ੍ਰਮੇਅਪ੍ਰਸੁਤਰੋਕੀਬਾਕ੍ਰਿਮੇਹੈ। ਧੇਨਦੁਹੇਤਾ। ਯਾਵਾਕ
ਅੰਮੇਧੇਨਪਦਕੀਭਾਗਤਾਗਲਖਾਣਾਪ੍ਰਸਵਧਰਮਮੇਵਾਅ
ਜਹਤਮਹਿਖੀਮੇਹੈ। ਅੰਧੇਨੁਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਾਤਾਦਾਤਮਾਅਧੇ
ਤਾਸੀਬੀਧਪਰਸਵਧਮਸੈਹੈ। ਪ੍ਰਸਵਧਮਕੇਅਧਿਕਰਣਤਾਵ
ਤਾਦਾਤਮਸੀਬੀਧੇਨਮਹਿਖੀਕਾਰਾਜਾਨਹੋਵੈਹੈ। ਵਧੇਨੁਪਦਕੀ
ਅਜਹਤਵਾਜਹਤਲਖਣਾਸੈਧੇਨੁਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਾਸਜਾਤਿਵਾ
ਵਿਜਾਤਿਸੀਬੀਧਮਹਿਖੀਸੈਹੈ। ਅਜਹਤਲਖਣਾਕ੍ਰਕੇਸ੍ਰਸਕਾ

ਅਧਿਕਰਣਤਾ ਸੀਬੀਧਰੋਗਹੋਧਨੂਅਸਿਯਾਯਾਵਾਕਮਕੀਸਕਿਥਿ
ਤਿਸੈਧੇਨੂਪਦਕਾਸੁਸਕਮਅਧਿਕਰਣਤਾਸੀਬੀਧਰੋਗਹੋਧਨੂਅਸਿਯਾਯਾਵਾਕਮਕੀਸਕਿਥਿ
ਵਾਕਮਮੈਧੇਨੂਪਦਕੀਭਾਗਤਾਗਲਖਮਣਗੋਮਾਤਮੈਹੋਧਨੂਪਦ
ਕਾਸੁਸਕਮਤਾਦਾਤਮਅਧਿਕਰਣਤਾਸੀਬੀਧਰੋਗਮਾਤਮੈਹੋਧਨੂਪਦ
ਵੀਤੀਤਪਿਯੋਪਸਪਵੀਤੀਸੀਤਲੀਇਨਵਾਕਮਨਕੀਸਕਿਥਿਤਿਸੈਪੁ
ਸਪਵੀਤਪਦਕਾਸੁਸਕਮਅਧੇਤਾਸੀਬੀਧਉਸਨਸੀਤਲਗੁਲਸੈਹੋ
ਮਮੈਇਨਵਾਕਮਨਮੈਪੁਸਪਵੀਤਪਦਕੀਭਾਗਤਿਗਲਖਮਣ
ਸਰਯਮੈਚੀਦਸੈਹੋਮਮੈਪੁਸਪਵੀਤਪਦਕਾਸੁਸਕਮਸਜਾਤਿਤਾਵ
ਵੇਜਾਤਤਾਸੀਬੀਧਚੀਦਮੈਸਰਯਸੈਹੋਗਗਮਪੁਰਸਃਯਾਵਾਕਮ
ਕੀਸਕਿਤਿਤਿਸੈਗਗਪਦਕਾਸੁਸਕਮਤਾਦਾਤਮਸੀਬੀਧਪੁਰਸ

ਸੋਹੈ॥ ਐਯਾ ਵਾਕਾ ਮੇਰਾ ਗਾਪਦਕੀਰਾਗ ਸਿਬੰਧਿ ਮੇਅਜਹਤਲ
ਖੁਣੈ॥ ਐਰਾਗਾਪਦਕਾਸੁ ਸਕਸੇਵਕਤਾ ਸਿਬੰਧੁ ਰਾਗ ਸਬੰਧਸੇ
ਹੈ॥ ॥ ਤ੍ਰਿਪਦਾਰਥ ਬੋਧਕਵਾਕਾਸੁ ਸਵਾਏਖਾ ਪੁਰਸਰਸਿਨਾਮਾਤ
ਸਮਾਦਵਾਏਤਸਮਾਦੀਨਾਮਰਸਮਾਦੀਨਾਮੇਤਾਤਮਾਪੁਲਮਾਯਾਤਸ
ਮਾਦਵਾਏਦਸਮਾਦਪੁਲਮਾਦੀਨਾਮੇਅੰਤਾਤਮਾਪੁਲਮਾਯਾਤਸ
ਮਾਤਵਾਏਤਸਮਾਦਮਨੇਮਾਦੀਨਾਮੇਅੰਤਾਤਮਾਦਿਗਮਾਨਮਾਯਾਤਸ
ਮਾਦਵਾਏਤਸਮਾਦਵਿਗਮਾਨਮਾਦੀਨਾਮੇਤਾਤਮਾਅਨੰਦਮਾਯਾਤ
ਸਮਾਪੇਅਮੇਵਸਿਗਮੇਵੇਦਖਲਾਪਖਮਃ ਪ੍ਰਮੇਵੇਉਤਾਪਖਃ ਅਨੰ
ਦਾਤਮਾਬ੍ਰਹਮਪੁਛਪ੍ਰਤਿਸ਼ਾਯਹਪਚਿਕੋਸਵਾਕਾਮੇ॥ ਤਸਮੰਗਮ
ਨਮਨੀਤੰਬ੍ਰਹਮਾਇਤਾਦਿਤਤਪਦਾਰਥਬੋਧਕਵਾਕਾਹੈ॥ ਸ੍ਵਰਗ

ਕਾਮਿਯਯੋਤਇਤਯਾਦਕਸਾਖਯਾਤਪ੍ਰਬਿਤਿਬੋਧਕਵਕਮਹੇ॥ ॥
ਹਿਸੇਤ॥ ॥ ਸ੍ਵਾਣੀਭੂਤਨੀਇਤਯਾਦਿਕਵਕਸਾਕਮਾਤਨਿਬਿ
ਤਿਬੋਧਕਹੇ॥ ਪ੍ਰਿਸਸੁਨਤ੍ਰੀਨਿਤਯਤ੍ਰੀਵਾਰਗੰਯਾਨਵਾਬਾਧਤਤ੍ਰੀਨਿਤਯ
ਤ੍ਰੀ॥ ਤ੍ਰੀਪਦਾਰਥਬੋਧਕਵਕਸਨਕਾਸ੍ਵਸਕਕ੍ਰਤਬਮਤਾਪ੍ਰਤਿਪਾਦਕ
ਤਾਔਤਤਪਦਾਰਥਬੋਧਕਵਕਸਨਕਾਸ੍ਵਸਕਮਅੰਗੀਤਾਪ੍ਰਤਿਪਾਦ
ਕਤਾਸੀਬੀਧਾਦਿਧਿਵਕਸਨਸੇਹੇ॥ ਔਤ੍ਰੀਪਦਾਰਥਔਤਤਪਦਾਰਥ
ਬੋਧਕਵਕਸਨਕਾਸ੍ਵਸਕਸੇਸੀਤਾਸੀਬੀਧਕਰਮਾਬਿਧਿਵਾਉਪ
ਸਨਾਬਿਧਿਸੇਹੇ॥ ਔਤਤਪਦਾਰਥਬੋਧਕਵਕਸਨਕਾਸ੍ਵਸਕਾਦਿ
ਸਮੀਤਾਬੋਧਕਤਾਸੀਬੀਧਉਪਾਸਨਾ॥ ਬਿਧੀਕੇਵਿਧਾਯਕਵਕਸਨ
ਸੇਹੇ॥ ॥ ਤਤ੍ਰਸਮਨਾਤਾਸੁਤ੍ਰੀ॥

੧੬ ਸਤਿਗੁਰਪੁਸਾਦਿ॥ ॥ ਖਟਲਿਗਲਿਖਮਤੇ॥

॥ ਤਵਿਤਰਪ੍ਰਤੀਤਿਮਾਤ੍ਰੇਛਾਨਚਰਤਤ੍ਰੇਸਤਿਤਦਰਬਪ੍ਰਤੀਤਿਜ
ਨਨਯੋਗਮਰ੍ਥਸਬਦਤਾਤਪ੍ਰਯੀ॥ ਤਤਖਟਬਿਧਿਲਿਭੈਰਨਿਸ੍ਰੁਯ
ਤੇਬੇਦੇਲਿਗਾਨੀਤੂਦਿਸੁਾਨੀਉਪਕ੍ਰਮੋਪਸਿਘਾਰਾਵਭੁਜਸੋਪੁਰਬ
ਰਾਫਲਮਰਬਦਾਵੇਪਾਪਿਸਚਲਿਰੀਤਾਤਪ੍ਰਯਨਿਸ੍ਰੁਯਾ॥ ਇਤਿ॥

॥ ਪ੍ਰਕਰਣਪ੍ਰਤਿਪਾਦਮਸਮਾਦਿਤੀਵਸਤੁਨਃ॥ ਮਾਦਮੰਤੋਪ੍ਰਤਿਪ
ਦਨਮੁਪਕਰਮੋਪਸਿਹਾਰੇਯਥਾਛਾਗੇਖਸ੍ਰੇਪ੍ਰਪਾਠਕੇਸਦੇਵਸੇਮੇਦ
ਮਗਮਾਸੀਦੇਕਮੇਵਾਦਿਤਮੰਬ੍ਰਹਮਮੇਤਦਾਤਮਮਿਦੀਸ੍ਰਬਮਿਤ੍ਰ
ਮਕ੍ਰਮੋਪਸਿਹਾਰਾਵਾਚਮੰਤੋ॥ ੧॥ ਪ੍ਰਕਰਣਪ੍ਰਤਿਪਾਦਮਸਮਾਦਿਤੀ
ਯਦਮੁਨਃਪੁਨਃਪੁਨਃ॥ ਧਨਿਪਾਦਨਮਕ੍ਰਮਸਃ॥ ਯਥਾਤਤ੍ਰੇਵਤਤ

ਮਾਸਿ ਇਤਨ ਵਕਿ ਤੋ ਭੁਖਾਨਾ ॥ ੨ ॥ ਪ੍ਰਕਰਣ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਦਸਾਮਾਨਾਤੰ ।
ਵਿਸਾਖਾਤਾ ਅਪੂਰਬਤਾ ॥ ਯਥਾਤਰੈ ਵਤੀਤੋ ਪਾਨਿਸਧੀ ਪੁਰਸੀ ਪ੍ਰਸਾਮਿ
ਤਿਅਦੁਤੀ ਵਸਤੂਨਃ ਮਾਨਾਤਾ ਵਸਾਤਾ ॥ ੩ ॥ ਪ੍ਰਕਰਣ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਦਸ
ਯੇਸ਼੍ਵਰਯਾਮਾਣਿਤ ਦਗਮਾਨਾਤਤਤ ਪ੍ਰਾਪ੍ਤਿਯੋਜਨੀਫਲਿ ॥ ਯਥਾਤਰੈ
ਵਾਚਾਰਯਵਾਨ ਪੁਰਸੇਵੇਦਤਸਾਤਾ ਵਦੇਵਚਿਰੰਜਾਵਨ੍ਨਾ ਵਿਸੇਖਾਅ
ਬਸੀਪਤਸਾਯੇਤਿਯਾਦਿਤਿਵਸੂਰਮਾਨਾਤਤਤ ਪ੍ਰਾਪਤਿਫਲਿ ॥ ੪ ॥ ਪ੍ਰਕ
ਰਣ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਦਸਾਮਾਪ੍ਰਸਿਸ਼ਨਮਰਥਵਾਦਃ ਯਥਾਤਰੈ ਵਜੇਨਾਸ੍ਰੁਤੰ
ਸ਼ਤੀਭਵਤਾਮਤੀਮਤੀਭਵਤਾਮਾਦਿਗਮਾਤੀਭਵਤਾਯੇਤਿਅਦਿਤਿਵ
ਸੂਨਃ ਪ੍ਰਸਿਸ਼ਨਾ ॥ ੫ ॥ ਪ੍ਰਕਰਣ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਦਸਾਵਿਸ਼੍ਵਾਭੈਰ ਪ੍ਰਤਿ ਪਾਦ
ਨਮੁਪਾਪ੍ਰਿਯਾ ਯਥਾਤਰੈ ਸੋਮੇਕੇਨ ਮਿਦਪਿਭ੍ਰਿਨਾਦਿਗਮਾਤੇਨ ਸੁਬੰਮਿ

ਨਾਮੀ ਵਿਗਿਆਤੀ ਸਮਾਤ ਵਾਚਾਰੰਭਣੀ ਵਿਕੋਰੇਨਾ ਮਧਯੋਯੀ ਮਿਦਕੇਤ
ਯੇਵ ਸੰਤ ਮਿਤੁਆ ਦਿਵਾਕਮ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਮਤ ਮਿਤੁ ਚਾਦਿ ਸੁਤੈਰਾਦਿ
ਤੋਵਿ ਸੁਨਾ ਪ੍ਰਤਿਪਾਦਨੀ ਏਵੀ ਖਟ ਬਿਧਿਤਾਤ ਪ੍ਰਯਾਤਿਰੋਰਵੇਦਾਂਤਾ
ਨਾਮਾਵੇਤੀ ਏਬ੍ਹਮਣੀਤਾਤ ਪ੍ਰਯਾਨਿਸ਼੍ਚੇਇਦਮੇਵ ਸਵਣਾ ਮਿਤੁ ਚ
ਤੇ॥ ੬॥ ਖਟ ਲਿਗਾਇਤਿ॥ ॥ ਨਯਾਯਾਨੁਸਾਰ ਅਕਾਖਮਾਆਦਿ
ਕੋਕੇਲ ਖਟਾਪਦਮ ਸਮਾਪਦਾਤ ਵਿਰੇਕੇਨ ਅਨੁਯਾਨੁਨਭਾਵਕਤ
ਮਕਾਂਖਮਾ॥ ੧॥ ਅਰਥਾਬਾਧੋਯੋਗਤਾ॥ ਜਲੇਨ ਸਿਚਤਿਤਰੁਯਾਵ
ਕਮਕੀਸਕ੍ਰਿਬਿਤਿਸੇਜਲਪਦਕਾਸ੍ਰਸਕਮਾ ਅਧਯੋਤਾਨਿਰੂਪਕਤ
ਸਿਬਿਧਸਿਚਨਸੇਹੋ॥ ੨॥ ਪੁਰਸਕ੍ਰਿਪਾਯੇਵਕ੍ਰੇਤਾਤ ਪ੍ਰਯੀ॥ ਸੇਧਵ
ਮਾਨੇਯਾਵਾਕਮਕੀਸਕ੍ਰਿਬਿਤਿਸੇਸਕਮਾ ਅਧਯੋਤਾਸਿਬਿਧਅਨਮ

ਸੈਹੈ॥ ਧਰਮ ਰਾਜ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ॥ ਏਸੁ ਅਰਥ ਬੋਧ ਜਨ ਨ ਜੋਗਤ੍ਰਿਸਬ
ਦਤਾਤ ਪਰਯੀ॥ ਅਜੀ ਪੁਬੋਤ ਬਹਿ ਨ ਮਾਨ ਪਿਥ ਵਿਰੁਵਤਾਤ ਮਹਾਨ ਵ
ਤਾ॥ ੩॥ ਪਦਾਨਾ ਮਾ ਬਿਲਿ ਬੇਚਾਰਣੀ ਸੀਨਿ ਧਿਰਿ ਗਿਰਰ ਬਹਿ ਨ ਮਾਨ ਭੁਕ੍ਰੁ
ਦੇਵ ਦਤੇ ਨਾ ਵਾਕਾ ਕੀ ਸਾਕ੍ਰਿ ਬ੍ਰਿਤਿ ਸੈ ਗਿਰਰ ਪਦਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਅਧ
ਯੇਤਾ ਸਾਧਾ ਤਾਭਖ ਕਤਾ ਸਿਬੀਧ ਪੁਰਸ ਸੈਹੈ॥ ੪॥ ਵੇਦਾਂਤ ਕੇ ਅਨੁਸਾਰ
ਪਦਾਰਥ ਕੇ ਪ੍ਰਸਪ੍ਰਜਗਾ ਸਾਵਿਸਾ ਤ੍ਰਯੋਗਾਤ੍ਰਮਾਕਾਖਾ॥ ੧॥
ਤਾਤ ਪ੍ਰਯਾਵਿਸਾ ਭੂਤ ਸਿਸ੍ਰਗਾ ਬਾਧੇ ਯੋਗਤਾ॥ ੨॥ ਤਦਿਤ੍ਰਪ੍ਰਤੀਤਿ ਮਾ
ਤ੍ਰੇਛਾਨੁਚਰਤ੍ਰੇਸਾਤਿਤ ਦਰਬ ਪ੍ਰਤੀਤਿ ਜਨ ਨ ਜੋਗਤ੍ਰਿਸਬ ਦਤਾਤ ਪ੍ਰਯੀ॥
੩॥ ਸਾਕ੍ਰਿਤ ਵਾਲਖਣਾਤ ਮਕੋਯਗਾ ਪਦਾਸਾ ਸਿਬੀਧਾਤਾ ਅਵਿਵਧ
ਨੇਨ ਪਦਜਨਾ ਪਦਾਰਥੇ ਪਸਥਿਤਿ ਆਸ੍ਰਿ॥ ੪॥ ॥ ਅਨਮਾਨ॥ ॥ ੫॥

ਟਮਾਨੇ ਤਿਵਾਕਾ ਸਬ ਪਦਾਨਿ ਯੋਗ ਮੰਭਵ ਤਿਸਾ ਬਦੋਬੋਧ ਜਨ ਕਤ
 ਤਜੀ ਨੈਵੇਤੀ ਨੈਵੇਯਥਾ ਘਟਃ ਘਟਃ ਕ੍ਰਮਤਾ ਅਨਮਨੀ ਕ੍ਰਿਤਾ ਤਿਵਾਕ
 ਯਵਤਾ ॥ ੧ ॥ ਘਟਾ ਕ੍ਰਮਤਾ ਅਨਮਨੀ ਕ੍ਰਿਤੇ ਤਿਵਾਕਾ ਸਬ ਪਦਾਨਿ ਅਯੋ
 ਗ ਮੰਭਵਤੀ ਸਾਬੋਧਾ ਜਨ ਕਤ ਤਜੀ ਨੈਵੇਤੀ ਨੈਵੇਯਥਾ ਘਟਮਾਨੇ ਤਿ
 ਵਾਕਾ ਯਵਤਾ ॥ ੨ ॥ ਘਟਵਤ ਭੂਤਲੀਯਾ ਵਾਕਾ ਕੀਸਾ ਕ੍ਰਿਤਿ ਸੇਧ
 ਟਪਦਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਅਧਿਕ੍ਰਿਤਾ ਸਿੰਧੀ ਭੂਤਲ ਸੇਹੈ ॥ ਪਤਾਖਾ
 ਸਾਮਗੀ ਪ੍ਰਬਲਿ ਪਤਾਖਾ ਗਾਨ ਜਨ ਕਤ ਤਜੀ ਨੈਵੇਤੀ ਨੈਵੇਯਥਾ ਸ
 ਬਦਸਾਮਗੀ ॥ ੩ ॥ ਸਾਬਦਸਾਮਗੀ ਦਿਰਬਲਿ ਸਾਬਦੋਬੋਧਾ ਜਨ
 ਕਤ ਤਜੀ ਨੈਵੇਤੀ ਨੈਵੇਯਥਾ ਪਤਾਖਾ ਸਾਮਗੀ ॥ ੪ ॥ ਪਤਾਖਾ ਸੁਤੇਜਾ
 ਤਃ ਯਾ ਵਾਕਾ ਕੀਸਾ ਕ੍ਰਿਤਿ ਸੇਧਿ ਪਤਾਪਦਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਜਨਤਾ ਅ

ਧਯੇਤਾ ਸੀਬੀਧਉਤ ਪਤਰੂਪ ਕ੍ਰਿਆ ਸੈਹੈ॥ ਸਾਬਦ ਸਾ ਮਰਿ ਪ੍ਰਬਲੀਸੰ
 ਬਦ ਬੋਧ ਜਨ ਕਤ੍ਰਤ ਜੀਨੈ ਵੀਤੀਨੈ ਵੀਯਥਾ ਪ੍ਰਤ੍ਰੁਸਾ ਸਾ ਮਰਿ॥ ੫॥ ਪ੍ਰ
 ਤ੍ਰੁਸਾ ਸਾ ਮਰਿ ਦੁਰਬਲੀ ਪ੍ਰਤ੍ਰੁਸਾ ਜਨ ਕਤ੍ਰਤ ਜੀਨੈ ਵੀਤੀਨੈ
 ਵੀਯਥਾ ਸਾਬਦ ਸਾ ਮਰਿ॥ ੬॥ ॥ ਅਥਾ ਤੇ ਬ੍ਰਹਮ ਜਗਾ ਸਾਯ
 ਸੁਤ ਮੇ ਜਗਾ ਸਾ ਪਦ ਕੀ ਜਹਤ ਲਖਾਣਾ ਵਿਚਾਰ ਮੈਹੈ॥ ਜਿਗਾ
 ਸਾ ਪਦ ਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਜਨਾਤਾ ਸੀਬੀਧ ਵਿਚਾਰ ਸੈਹੈ॥ ਇਤਿ॥ ੩॥
 ॥ ਅਥ ਚਤੁਰਥ ਪ੍ਰਕਾਸਕੇ: ॥ ਉਪਮਿਤਿ ਪ੍ਰਮਾਨੁ ਪ੍ਰਮਾਨੁ ਪ੍ਰਮਾਨੁ
 ॥ ਸੀਰੀ ਸੀਰੀ ਆਵਾਚਾਤਾ ਗਾਨੁ ਪ੍ਰਮਾਨੁ ਗੋਸਵਤ੍ਰ ਸੋਗਵਤ੍ਰਯਃ
 ਵਾਕਾ ਮੇਗੋ ਪਦ ਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਅਧਿਕ੍ਰੁਣਾਤਾ ਵਾਸ੍ਰਸਕ
 ਯਾ ਅਧਯੇਤਾ ਸ੍ਰਸਕਾਤਿ ਸ੍ਰਸਕਾਤਾ ਅਧਿਕ੍ਰੁਣਾਤਾ ਸੀਬੀਧ ਗਵੇਸੈਹੈ

ਉਸ੍ਰਾਵਿਧ੍ਰਮਾ ਸਿਰਾਜਹਿਤਨਾ ਸਕਾਵਾਲਾ ਖੜਗਾ ਮਿਗਹੈ॥ ਯਾਵ
ਕਮੇ ਉਸ੍ਰਪਦਕਾ ਅੰਜਲਾ ਦਿਵੇਧ੍ਰਮਵਤਿ ਪਿਥਵੀ ਯਾਵਾ ਕਮੇ
ਜਲਪਦਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਸ੍ਰਵਿਜਾਤਿਵੇਧ੍ਰਮਾ ਧਿਕ੍ਰਣਤਾ ਸੀ
ਬੀਧ ਖੜਗਾ ਮਿਗਾ ਸੈ ਅੰ ਪਿਥਵੀ ਸੈ ਹੋ॥ ਸਦ੍ਰਸਗਾਨ ਜਨਗਾਨਾ ਮੁ
ਪਮਿਤਿ॥ ਦੇਹਾ ਦਿਵੇਧ੍ਰਮਵਾਨਾ ਤਮਾ ਯਾਵਾ ਕਮੇ ਦੇਹਪਦਕਾ ਸ੍ਰ
ਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਸ੍ਰਵਿਜਾਤਿਵੇਧ੍ਰਮਾ ਧਿਕ੍ਰਣਤਾ ਸੀ ਬੀਧਾ ਤਮਾ ਸੈ
ਹੈ॥ ਵਾਵੇਧ੍ਰਮਗਾਨ ਜਨਾਗਾਨਾ ਮੁਪਮਿਤਿ॥ ॥ ਕਮਲੇ ਨਲੇ
ਚਨਮੁਪਮਨੇ ਮਿ॥ ਯਾਵਾ ਕਮੇ ਕਮਲਪਦਕਾ ਅੰ ਮੁਖੀ ਚੰਦੇਣ ਮੁਪ
ਮਨੇ ਮਿ॥ ਯਾਵਾ ਕਮੇ ਕਮਲਪਦਕਾ ਅੰ ਮੁਖੀ ਚੰਦੇਣ ਮੁਪਮਨੇ ਮਿ॥ ਯਾ
ਵਾ ਕਮੇ ਮੁਖਪਦਕਾ ਸ੍ਰਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਅਧਿਕ੍ਰਣਤਾ ਵਾ ਸ੍ਰਸਕ

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

१५

ਨਯਥਾ ਮਹਾਰਾਜੇ॥ ਇਤਿ॥ ॥ ਦ੍ਵਾਰਾ ਭਵੇ ਹੰਯਾਵਾ ਅਮੇ ਦ੍ਵਾਰਿ ਬ੍ਰਿਤਿ
ਕ੍ਰਮਤਾ ਨਿਰੂਪਕਤਾ ਸੀਬੀਧਾ ਬਿਧਾਨ ਸੈ ਹੈ॥ ਦ੍ਵਾਰਪਦਾਰਥਕਾ ਪਧਾਨ ਕੇ
ਸ੍ਵਾਥਸ੍ਵਸਕਾ ਅਧਯੇਤਾ ਸੀਬੀਧਾ ਹੈ॥ ਪਿਧੇ ਹੀ ਕਾ ਦ੍ਵਾਰ ਕੇ ਸਾਥ ਸ੍ਵਸਕ
ਅਮਧਿਕ੍ਰਦਤਾ ਸੀਬੀਧਾ ਹੈ॥ ਇਤਿ॥ ੫॥ ॥ ਅਥ ਥਸ੍ਵਮਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੇ
ਃ ਅਭਾਵਪ੍ਰਮਾਕਰਣਮਨੁਪਲਭਧਿਪ੍ਰਮਾਣਿ॥ ਨਿਸ਼ੇਧਮੁਖਪ੍ਰਤੀਤਿ
ਵਿਸ਼੍ਵਤ੍ਰਿਅਭਾਵਤ੍ਰਿ॥ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਸਾਪੇਖਮਪ੍ਰਤਿਤਿ ਵਿਸ਼੍ਵਤ੍ਰਿਅਭਾਵ
ਤ੍ਰਿ॥ ॥ ਦ੍ਵਿਸ੍ਵ॥ ॥ ਸੀਬੀਧਸ੍ਵਸਕਾ ਭਿਨ੍ਨਤ੍ਰੇਸਤਿ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਸਾਪੇਖ
ਅਪ੍ਰਤੀਤਿ ਵਿਸ਼੍ਵਤ੍ਰਿਅਭਾਵਤ੍ਰਿ॥ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਅਵਿਰੋਧਤ੍ਰੇਸਤਿ ਅਭ
ਵਤ੍ਰਿਅੰਨ੍ਯ ਨਾਭਾਵਤ੍ਰਿ॥ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਵਿਰੋਧਤ੍ਰੇਸਤਿ ਅਭਾਵਤ੍ਰਿਸੰ
ਸ੍ਵਗਾਭਾਵਤ੍ਰਿ॥ ਅਭੇਦਾਨਖੇਕਤ੍ਰੇਸਤਿ ਅਭਾਵਤ੍ਰਿਅੰਨ੍ਯੋਅਨ੍ਯਾਭਾਵ

ੜੀ॥ ਅਨਾਦਿ ਸਾਤ ਤੇ ਸਤਿ ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਗਭਾਵ ਤ੍ਰੀ॥ ਸਾਦਿ ਅਨੰਤ ਤੇ ਸ
ਤਿ ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਪ੍ਰਧੀ ਸਾਭਾਵ ਤ੍ਰੀ॥ ਲਖ ਵਰਤ ਤੇ ਸਤਿ ਅਲਖ ਜਵਰਤ
ਤ੍ਰੀ ਅਤਿ ਬਜਾ ਪ੍ਰੀਤ੍ਰੀ॥ ਸਾਦਿ ਸਾਂਤ ਤੇ ਸਤਿ ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਸਾਮਾਯਿਕਾ ਅਭਾ
ਵ ਤ੍ਰੀ॥ ਅੰਨ੍ਯੋ ਅਨ੍ਯਾ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਤੇ ਸਤਿ ਉਤ ਪਤਿ ਨਾਸ ਸੁਨ ਤੇ ਸਤਿ
ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਅਤ੍ਰੀਤਾ ਭਾਵ ਤ੍ਰੀ॥ ਅਤ੍ਰੀਤਾ ਭਾਵ ਭਿੰਨ ਤੇ ਸਤਿ ਉਤ ਪਤਿ
ਨਾਸ ਸੁਨ ਤੇ ਸਤਿ ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਅੰਨ੍ਯੋ ਅਨ੍ਯਾ ਭਾਵ ਤ੍ਰੀ॥ ਸਬਦ ਗੁਣਵ
ਨ ਅਕਾਸ਼ਃ ਅਤਿਤਾ ਦਿਬਾ ਵਹਾਰਹੇਤੁ ਕਾਲਃ॥ ਪ੍ਰਚਾਦਿਬਾ
ਵਹਾਰਹੇਤੁ ਦਿਸ਼ਃ ਗਮਾਨਾਦ ਜਾਧਿਕਣਾਤਮਾਯਾਯਾਯਾਭਾਵਃ ਸਃ
ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਃ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗੀ ਵਿਰੋਧ ਤੇ ਸਤਿ ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਸ੍ਰੀ ਗਾਭਾਵ ਤ੍ਰੀ
॥ ਪ੍ਰਤਿਯੋਗਾਤਮਾ ਅਵਛੇਦਕ ਵਿਰੋਧ ਤੇ ਸਤਿ ਅਭਾਵ ਤ੍ਰੀ ਅੰਨ੍ਯੋ ਅ

ਨਾਭਾਵਤ੍ਰੀ। ਕਾਲੇਕੁੰਯਕਾਲਕਃ ਸ੍ਵਸਮਵਾਈਸਿਯੁਕੁਸਿਯੋਗਸਿੰਬ
ਧਾਵਾਕਾਲੇਵਕਾਲਕਃ ਯਤਸਤ੍ਰੇਯਤਸਤ੍ਰੇਅਨ੍ਯਦਾਭਵੇਯਦਾ
ਕਵੇਵਤ੍ਰੇਕਃ ਆਦਿਖਮਦਸਿੰਬਧੋਹੀਜਨੀ। ਪਾਟਿਕਾਅਧਿਕ੍ਰਦਤਾ
ਸਿੰਬਧਾਆਦਿਖਮਦਸਿੰਬਧੋਹੀਵਤ੍ਰੇਕਃ ॥ ਅਨੁਮਾਨਾ ॥ ॥
ਅਜੀਅਸਮਾਤਗੁਰਃ ਨਿਮਿਨਤ੍ਰਾਤਜੀਨ੍ਯਵੇਤ੍ਰੇਨ੍ਯਵੇਯਥਾਅਨਿਮਨੀ।
ਅਯੀਪੁਰਸਃ ਸੁਖਾਭਾਵਵਾਨਾਪ੍ਰਸਿੰਨਬਦਨਤ੍ਰਾਤਮਦੀਯਵਤਾ।
ਅਯੀਪੁਰਸਃ ਦੁਖਾਭਾਵਵਾਨਾਪ੍ਰਸਿੰਨਬਦਨਤ੍ਰਾਤਮਦਯੀਵਤਾ। ਵਿ
ਸ਼ਾਚੇਤਨਾਭਿਨਪ੍ਰਮਾਣਚੇਤੰਨਾਪ੍ਰਤਖਮਗਮਾਨੀਗਵਿਸ਼ੇਸ਼ਚੇਤੰਨ
ਭਿਨਪ੍ਰਮਾਣਚੇਤੰਨਾਪ੍ਰੋਖਗਮਾਨੀਸਿਸਕਾਰਮਾਤ੍ਰਜਨਮਗਮਾਨੀਸਿ
ਮ੍ਰਿਤਿਗਤਤਾਇਵਤਾਅਵਗਾਹੀਗਮਾਨੀਪ੍ਰਤਖਭਿਗਮਾਇਵਤਾਅਵ

ਗਾਹੀਗਾਨਾ ਅਭਿਗਾਨਾਇਦੀਸਿਮ੍ਰਿਤਿ। ਸਿਸਕਾਰਜੀਨੀਸਿਮ੍ਰਿਤਿ
ਤਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਯਥਾਅਨੁਭਵਃ ਅਸਮਾਤਕਾਲਾਤਪੁਰਬੇਤਪੰਨਃ
ਮ੍ਰਿਤਿ। ॥ ਚਰਮਾਤਮਕੀਤਦੇਤਸਿਮ੍ਰਿਤਾਭਾਵਾਤਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਯਥਾ
ਸ੍ਵਬਸਮਾਤਪੁਰਬੇਤਪੰਨਃ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿ। ਇਦੀਸਲਾਯਗਵਨਾਅਸੀਤ
ਜੂਪਮਾਨਤ੍ਰੇਸਤਿਧੁਮੇਨਧੁਸ੍ਵਤ੍ਰਾਤਵਰਤਮਾਨਯੋਗਸਾਲਾਵਤਾਅਯੀ
ਆਮ੍ਰਿਖਿਖਫਲਵਾਨਭਵਿਖਮਤਿਅੰਮ੍ਰਿਖਿਖਮਤ੍ਰਾਤਵਰਤਮਾਨਾ
ਮ੍ਰਿਖਿਖਵਤਾ। ਸੁਖਾਦਿਪ੍ਰਤਾਖਯੋਗਮੰਪ੍ਰਤ੍ਰਮਾਨੁਭਵਤ੍ਰਾਤਘਟ
ਵਤਵਾਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਯਥਾਧਮਾਦਿ। ਧਮਾਦਿਪ੍ਰਤਾਖਯੋਗਮੰਪ੍ਰ
ਤਾਖਮਾਨੁਭਵਾਭਾਵਾਤਵਾਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਯਥਾਸੁਖਾਦਿ। ਅੰਧਕਾਰੇ
ਘਟਾਤਮੰਤਾਭਵਃ ਇਦਮਸਿਨਿਕਰਸੁਭਾਵੇਸਤਿਓਪਲਿਭਾਵਾਤ।

ਕਾਸਕੇ: ॥ ਅਨਮਨਥਾਸਿਧਤ੍ਰੇਸਤਿਕਾਰਯਨਿਤਪੁਰਬਵਰਤੀਕ
ਰਣਿਸਮਾਨਕਾਰਣਿ। ਕਾਰਯਨੁਗਤਤ੍ਰੇਸਤਿਕਾਰਜਜਨਕਤ੍ਰੇਉਪਾਦ
ਨਤ੍ਰੇ। ਕਾਰਜਤਟਸਥਤ੍ਰੇਸਤਿਕਾਰਜਜਨਕਤ੍ਰੇਨਿਮਿਤਕਾਰਣਤ੍ਰੇ। ਯ
ਤਸਿਵੇਤੀਕਾਰਜਮੁਤਪਦਤੇਤਤਸਮਵਾਈਕਾਰਣਿ। ਸਮਵਾਈਕਾਰ
ਣਸਿਬੀਧਤ੍ਰੇਸਤਿਕਾਰਜਜਨਕਤ੍ਰੇਅਸਮਵਾਈਕਾਰਣਤ੍ਰੇ। ਕਾਰਜੇ
ਨਕਾਰਣੇਨਵਾਸਹਯੇਕਸਮਨਾਰਥੇਸਮਵੇਤਤ੍ਰੇਸਤਿਯਤਕਾਰਣਿਤਦ
ਸਮਵਾਯਿਕਾਰਣਿ। ਸ੍ਵਤ੍ਰੇਤ੍ਰਓਰਪ੍ਰਾਪਿਤਓ: ਪ੍ਰਾਪ੍ਰਿਸੰਯੋਗ: ਸੰਯੁਕ੍ਰ
ਬਮਵਹਾਰਹੇਤੁ: ਸੰਯੋਗ: ਉਪਾਦਾਨਭਿਨਤੇਸਤਿਕਾਰਜਜਨਕਤ੍ਰੇ
ਨਿਮਿਤਕਾਰਣਤ੍ਰੇ। ਜੀਵ: ਪ੍ਰਸਮਾਤਨਭਿਵਤੇਸਚਿਦਾਨੰਦਰੂਪਤ੍ਰੇਤ
ਬਹਮਵਤ। ਜੀਵੋਪ੍ਰਸਪਾਭਿਨੇਸਚਿਦਾਨੰਦਰੂ। ਬ੍ਰਹਮਵਤ

॥ ਜੀਵਾਨੰਤਰੀ ਪੁਛਿਨਤਾਤਘ ਟਵਤਾ ॥ ਬਹੁਗਾਨਤੁ ਅਨਤਮਤ੍ਰਤਘ
ਟਵਤਾ ॥ ਜਬਜੀਵਤਾ ਪ੍ਰਮਾਤਮਾਭਿਨੰਃ ਸਮਾਤਾ ॥ ਤਰੀਘਟਾਦਿਵਤ
ਪੁਛਿਨਤ੍ਰੇਨਾਨਿਤ੍ਰੇਵਸਮਾਤਾ ॥ ਜਦੀਪ੍ਰਮਾਤਮਜੀਵਭਿਨੰਃ ਸਮਾਤਾ ॥
ਤਰੀਘਟਾਦਿਵਦਨਤਮਤ੍ਰੇਨਾਨਿਤ੍ਰੇਵਸਮਾਤਾ ॥ ਵਿਸੇਖਪ੍ਰਕਾਸਕਤ੍ਰੇ
ਸਤਿਅੰਤੰਃ ਕ੍ਰਣਾਗਮਾਨਪ੍ਰਣਾਮਤ੍ਰੇਬ੍ਰਿਤਤ੍ਰੇ ॥ ਅਗਮਾਨਨਾਸਕਤ੍ਰੇ
ਸਤਿਅੰਤੰਃ ਕ੍ਰਣਾਗਮਾਨਪ੍ਰਣਾਮਤ੍ਰੇਬ੍ਰਿਤਤ੍ਰੇ ॥ ਅਸ੍ਰਿਬਾਦਹਾਰਤ੍ਰੇ
ਤ੍ਰੇਸਤਿਅੰਸੰਃ ਅੰਤੰਃ ਕ੍ਰਣਾਗਮਾਨਪ੍ਰਣਾਮਤ੍ਰੇਬ੍ਰਿਤਤ੍ਰੇ ॥ ਪ੍ਰਮਾਣਜਨ
ਤ੍ਰੇਸਤਿਯਥਾਰਥਗਮਾਨਤ੍ਰੇਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੇ ॥ ਸਿਮ੍ਰਿਤਿਭਿਨਤ੍ਰੇਸਤਿਅਬਾਧਤ
ਰਥਗੋਰਚਤ੍ਰੇਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੇ ॥ ਅਬਾਧਤਾਰਥਗੋਰਚਤ੍ਰੇਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੇ ॥ ਵਿਸੇਖ
ਯਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੇਸਿੰਧਿਤ੍ਰੇਵਿਸੇਖਗਤਿਪ੍ਰਤਖਮਤ੍ਰੇ ॥ ਵਿਸੇਖਸਮਾਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੇ

ਸਬੰਧਤ੍ਰੇਸਤਿ। ਵਸਮਸਮਗਮਨਗਤਿਪ੍ਰਤਮਖਮਤ੍ਰੇ। ਯੋਗਵਿਸਮਸ
ਅਵਰਤਮਾਨਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੀਸਬੰਧਤ੍ਰੇਵਿਸਮਗਤਿਪ੍ਰਤਮਖਮਤ੍ਰੇ। ਵਰਤਮ
ਨਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੀਸੰਬੰਧਤ੍ਰੇਸਤਿਯੋਗਵਿਸਮਸਮਗਮਨਤ੍ਰੇਗਮਨਗਤਿ
ਪ੍ਰਤਮਤ੍ਰੇ। ਵਰਤਮਾਨਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੀਸੰਬੰਧਤ੍ਰੇਸਤਿਯੋਗਵਿਸਮਸਮਯੋ
ਗਮਪ੍ਰਮਾਨਜੰਨਮਗਮਨਤ੍ਰੇਗਮਨਗਤਿਪ੍ਰਤਮਖਮਤ੍ਰੇ। ਵਰਤਮਾਨ
ਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੀਸੰਬੰਧਤ੍ਰੇਸਤਿਯੋਗਵਿਸਮਯੋਗਮਪ੍ਰਮਾਣਜੰਨਗਮਨ
ਤ੍ਰੇਗਮਨਗਤਿਪ੍ਰਤਮਖਮਤ੍ਰੇ। ਸ੍ਰੁਤਾਵਾਧਿਕ੍ਰੁਦੇਅਭਿਭਾਸਃਅਧਮਾ
ਸਃਏਕਵਿਸੇਸੇਉਭੇਵਿਸੇਸਣਾਵਗਾਹੀਗਮਨੀਸੇਸਮਃਏਕਸਮਨ
ਧਮਣੀਵਿਰੁਧਨਾਨਾਧਮਾਵਿਗਾਹੀਗਮਨੀਸੇਸਮਃਨਿਵਰੋਪਤਿ
ਯੋਕਾਮਾਪਤਿਪ੍ਰਯੋਗਵਤੀ। ਅਕਿਤਮਾਤਮਸਨਰੁਕਾਮਾਯਪਤਿ

ਪ੍ਰੋਭਵਤੀ॥ ਸੁਤਯੋਤਿ॥ ॥ ਤਸ੍ਯ ਭਾਸ਼ਾਸ਼ਾਮਿਦੰ ਵਿਭਾਤਿ॥ ॥ ਅ
ਧਿਸ਼੍ਠਾਨਤਵਿਖਮਸਤਾਵਤ੍ਰੇਸਤਿਅਭਿਵਾਸਤੁਅਧਮਾਸਤ੍ਰੀਅਹੰਕ੍ਰ
ਤਾਅਹੰਭੁਗਤਾਇਤੁਆਧਮਾਸਃ ਅਹਮਾਕਾਰਸੀਸਕਾਰਜੀਨਮਃ ਅਹਮ
ਕਾਰਾਧਮਾਵਸਤ੍ਰਾਤਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਜਥਾਮਮਕਾਰਾਧਮਾਸਃ ਮਮਪੁਤ੍ਰਮ
ਮਇਸ਼੍ਰੀਇਤੁਆਧਮਾਸਃ ਮਮਾਕਾਰਸੀਸਕਾਰਜੀਜੀਨਮਃ ਮਮਾਕਾਰਾਧ
ਮਾਸਤ੍ਰਾਤਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਜਥਾਦਮਾਕਾਰਾਧਮਾਸਃ ਅਜੰਘਟਃ ਇਤੁ
ਧਮਾਸਃ ਇਦਮਾਕਾਰਸੀਸਕਾਰਜੀਨਮਃ ਇਦਮਾਕਾਰਾਧਮਾਸਤ੍ਰਾਤ
ਜੀਨੈਵੀਤੀਨੈਵੀਜਥਾਅਹਮਾਕਾਰਾਧਮਾਸਃ ਬਾਧਯੋਗਤ੍ਰੇਸਤਿਸਰੂਪ
ਮਾਨਤ੍ਰੇਸਦਸਾਦਿਲਖਮਤ੍ਰੀਸਵਿਲਾਸਗਮਾਨਵਿਸਮਤ੍ਰੀਅਧਿਸ਼੍ਠਾਨ
ਰੁਮਤਭੇਦਸੈਵਿਸਮਤ੍ਰੀਪਦਕਾਅਵਰਨਕਤਾਅਧਾਰਤਾਅਰਬਹੇ॥

ਏਏਕਾਵਾਏਦੁਸਿਬੀਧਕਾਸ੍ਰਜਨਮਜਨਮਤਾਸਿਬੀਧਭੁਮਗਮਾਨਸੇ
ਹੋਅਮੀਬੁਮਵਹਾਰਕਪ੍ਰਪੀਚਃ ਮਿਥਮਃ ਪ੍ਰਤਿਭਾਸਕਤ੍ਰਤਯਥਾਸੁ
ਕ੍ਰੋਰਜਤਾਦੀਪ੍ਰਸਪ੍ਰਤੀਤਭਾਵਸਮਾਨਾਧਿਕ੍ਰਦੋਰਵਿਰੁਪਧਮਮੇ
ਰਿਕਤਸਮਾਵੇਸਃ ਸਿਕਰਃ ਸਲੋਕਾ॥ ॥ ਬਮਤ੍ਰੇਕਭੇਦਸਤੁਲਮਤ੍ਰੇ
ਸਿਕ੍ਰੇਥਾਨਵਸਥਤਿ॥ ਰੂਪਹਾਨਿਰਸਿਬੀਧੋਜਾਤਿਬਾਧਕਸਿਗਹਾਪਦ
ਰਥਃ ਵਾਹਮੀਅਸਿਪ੍ਰਤਮਖਮਗਮਾਨਤ੍ਰਤਜੀਨ੍ਨੇਵੀਤੀਨ੍ਨੇਵੀਜਥਾਸਸ
ਸਿਗਾ॥ ਇਦੰਰਜਤੀਸਿਸਾਕਾਰੇਦੁਬੁਧੀਪ੍ਰਤਮਖਮਗਮਾਨਤ੍ਰਤਜੀਨ੍ਨੇਵੀ
ਤੀਨ੍ਨੇਵੀਯਥਾਕਰਾਦਿਸਿਸਕਾਰਾਕਰਾਦਿਸਿਸਕਾਰਨੁਦਬੁਧੀਪ੍ਰਤਮਖ
ਮਗਮਾਨਭਾਵਾਤਜੀਨ੍ਨੇਵੀਤੀਨ੍ਨੇਵੀਜਥਾਰਜਤਸਿਸਕਾਰਾਅਮੀਚੰਦਨੰ
ਸੁਗਾਧਿਵਾਨਸ੍ਰੇਤਚੰਦਨਤ੍ਰਤਪੁਰਬਦਿਮਚੰਦਨਵਤਾ॥ ਵਾਜੀਨ੍ਨੇਵੀ

ਤਿਨੈਵਿਯਥਾਚਕਤਚੰਦਨਾਗਾਨਾਨਾਪਕਸਾਤੇਪਸਾਤ੍ਰਗਾਹੰਕਤੰ
ਸਤਤਃ ਪ੍ਰਮਾਤ੍ਰੀਵੇਸ਼ਜੀਨਤੰਭੁਮਤ੍ਰੀਅੰਨਿਸਫਲਾਪ੍ਰੀਤਿਜਨਕਤੰਭੁ
ਮਤ੍ਰੀਬਾਪਾਰੇਪੇਣਬਾਪਕਾਰੇਪਟੰਤਰਃ ਇਤਿਸਪੁਮਕੇ॥
ਅਥਅਸ੍ਰਮਪ੍ਰਕਾਸਕੇਲਖਮਣਲਿਖਮਤੇ॥ ਤਤਮਸਮਾਦੇਵਾਕ
ਯੇਬਸੀਮਕਧਿਜਯਨਮਾਤ੍ਰਤਃ ਅਵਿਦਯਾਸਹਕਾਰਜੇਣਨਾਸੀਦ
ਸ੍ਰਿਭਵਖਿਅਤਿ॥ ਪੁਰਬਸਿਧਤਮਸੋਹੀਪਸ੍ਰੁਮੇਨਾਸ੍ਰੋਭਵਤਿਨਾਪਿ
ਤਦਗੋਚਰਃ ਅਸ੍ਮਿਨਤ੍ਰਵਿਸ਼ਮਤ੍ਰਵਿਭਾਗਨੀਚਿਤ੍ਰੇਵਕੇਵਲਾਅ
ਵਰਣਵਿਖਯੋਪਸਕ੍ਰਿਮਾਨਤ੍ਰੇਸਤਿਅਨਾਦਿਭਾਵਰੂਪਤ੍ਰੰਅਗਮਾਨ
ਤ੍ਰੀ॥ ਨਿਰ੍ਗੁਣੇਨਿਰੋਪਮੇਪਿਖੰਡੇਮਯੀਚਿਤਿਸ਼ਬਕਲਪਨਾਸੂਨਾ
ਪਟੇਤਿਜਗਦੀਸਜੀਵਭੇਦਾਨਤਸਮਾਦਘਟਨਘਟਨਪਟੀਯ

ਸੀਅਯਾਦਬਾਰੰਭਕਤ੍ਰੇਸਤਿਉਪਾਦਨਕਾਰਣਤ੍ਰੇਅਵਯਵਤ੍ਰੇ। ਦ੍ਰਬ
ਅਰੂਪਪ੍ਰਮਾਣਤ੍ਰੇਸਤਿਉਪਾਦਨਕਾਰਣਤ੍ਰੇਅਵਯਵਤ੍ਰੇ। ਅਵਯਵਤ੍ਰੇ
ਤ੍ਰੇਸਵਯਵਤ੍ਰੇ। ਸੁਤਿ। ॥ ਕਾਰਯੇਪਾਧਿਰਿਯੇਜੀਵਾਕਾਰਣਪਾਧਿ
ਰਿਸ੍ਰੁਰਃ ਕੂਟਸ਼ਥਹਮਜੀਵੇਸਃ ਵਿਤ੍ਰੇਵੇਚੂਤੁਗਬਿਧਿਯਾਪਟਕਸੰਮ
ਹਾਂਕਾਸੇਜਲਾਕਾਸਾਭ੍ਰਖੇਯਥਾ। ਕੂਟਵਤਨਿਗਵਿਕਾਰੇਣਤਿਸ੍ਰਤਿਕੂ
ਟਸਥਃ ਮਿਥਜਬੁਧਿਚਿਦਾਸੇਅਸੀਗਤ੍ਰੇਸਤਿਸ੍ਰਤਿਸਃ ਸਾਕੂਟਸਥਃ
। ਚੇਤੰਨੰਯਦਧਿਸ੍ਰਾਨੰਲਿੰਗਦੇਹਦ੍ਰੁਯਤਪ੍ਰ। ਚਿਦਾਯਾਇੰਗ
ਦੇਹਸਥਤਤਸਿਯੋਜੀਵੋਚਯਤਿ। ਕਰਤੁਮਕਰਤੁਮਜਕਾਰਤੁੰ
ਕੀਟੀਸ੍ਰੁਰੰ। ਪ੍ਰ। ਹਿੰਨਗਤਪ੍ਰ। ਕਾਸੰ। ਕਾਟਾ। ਕਾਸ੍ਰਸਕਾਅ
ਧਿਕ੍ਰਣਤਾ। ਬਿਧਈ।

Digitized by Panjab Digital Library | www.panjabdigilib.org

ਸਹਾਅਨਾਦਿਤਵਿਸਮਾਸਮਾਭੇਦਤ੍ਰਿਵੇਸਮਾਗਤਪ੍ਰਤਾਖਮਤ੍ਰਿਸ੍ਵਦਿਰ
ਯਾਰਾਨੁਕੁਲਚੈਤੰਨਾਸਮਾਦਿਸਮਾਸਹਾਅਭੇਦਤ੍ਰਿਗਮਨਗਤੰਪ੍ਰਤਾਖਮ
ਤ੍ਰਿਸ੍ਵਦਿਰਰਥੋਪਲਾਬਿਪਰਜਾਰਤ੍ਰਿਬੁਧੇਰਕਾਰਣਾਤਮਨਮਵਸ
ਥਤਿਸੁਖਪਤਿਕ੍ਰਣੇਸੁਭਿਪਸਿਪਾਰਤੇਸੁਜਾਰਤਸਿਸਕਾਰਜਾਪ੍ਰਤਮ
ਃਸਵਿਸਮਾਃਸ੍ਵਪਨਃ ਕਾਰਜਸੰਬੰਧਤ੍ਰੇਸਤਿਵਰਤਮਾਨਨਾਦਿਯਾ
ਵਰਤਕਤ੍ਰੇਵਿਸੇਸਣਤ੍ਰਿਅਵਛੇਦਯਾਨਤਾਨਤ੍ਰੇਸਤਿਵਰਤਮਾਨ
ਨਾਦਿਯਾਵਰਤਕਤ੍ਰੇਵਿਸੇਸਣਤ੍ਰਿਕਾਰਜਸੰਬੰਧਤ੍ਰੇਸਤਿਵਰਤ
ਮਾਨਨਾਦਿਯਾਵਰਤਕਤ੍ਰੇਓਪਾਧਿਤ੍ਰਿਅਵਛੇਦਯਾਨਤਾਨਾਨਤ੍ਰੇ
ਸਤਿਵਰਤਮਾਨਨਾਦਿਯਾਵਰਤਕਤ੍ਰੇਓਪਾਧਿਤ੍ਰਿਕਾਰਜਸੰਬੰਧ
ਤ੍ਰੇਸਤਿਅਨਾਦਿਯਾਵਰਤਕਤ੍ਰੇਓਪਾਧਿਤ੍ਰਿਅਵਛੇਦਯਾਨਤਾ

ਨਮੋ ਨਤ੍ਰੇ ਸਤਿਅੰਗਾਦਿਯਾ ਵਰਤ ਕਤੇਉ ਪਲਖ ਮਦੁ ਤ੍ਰੀ। ਕਵਾਂ ਬਿਤ
ਕਤੇਸਤਿਅੰਗਾਦਿਯਾ ਵਰਤ ਕਤੇਉ ਪਲਖ ਮਦੁ ਤ੍ਰੀ॥੧॥ ਇਤਿ॥
ਵਿਰੋਧੇ ਗੁਣਵਾਦਃ ਸ਼ਾਦਨੁ ਵਾਦੇ ਵਧਰਤੇ ਭੂਤਾਰਥਵਾਜਃ ਰੁਪਾਨ
ਦਰਥਵਾਦਃ ਤਿਧਾਂ ਮਤਃ॥ ਪਖਯੇਵਯਾ ਪਤਿਸ਼ਹਤ ਲਿਗਬਧ ਕਬਚ
ਨੰਉਪਨਯਃ ਪਖਯੇਚੇਤੁ ਸਹਤ ਸਾਧਯਯੇ ਬਧ ਕਵਚਨੰ ਨਿਗਮਨੰ। ਗੀਰ
ਵਦੋਸਤੀਨ ਪ੍ਰਕਾਰਕਾ ਹੈ॥ ਏਕਸੀਖਯਾ ਕਿਤ ਹੈ॥ ਏਕਸਮਰਾ ਕਿਤ ਹੈ॥
ਏਕਸੀਈਧ ਕਿਤ ਹੈ॥ ਸਕੁਲਿਖਯਾ ਦਾਨਾਤ ਸੀਬੀਧੇ ਨਵਯਵਧਾਨਨ
ਪਦਜਨਯਾ ਪਦਾਰਥ ਪਸਿਥਿਤਿ ਰਾਸਿਯਾ ਪਤਿਪਾਦਯਾ ਮਰਥ ਬੁਧਿਸ਼ੀ
ਗਾਤਿਤਦਾਰਥਾਰਥਾਂਤ ਪਤਿਪਾਦਨਮਧੇਤਘਾਤਃ ॥ ਚਪਈ
ਆਇਤਲਖਯਾ ਦਾਨੁ ਮਾਨੁ ਹੈ ਜੋਈ॥ ਸੁਤਿਸਿਮਤਿ ਸਾਹੇਤ ਪੁਨਿ

ਈਸ਼ੋਕਮਦਸਨਾਮਲਖਮਲੀਨੇ॥ ਲਿਖਕੁਬ੍ਰਹਮਦਸਨੇਦੀਨੇ॥
ਸੰ ੧੮੬੩ ਕਤਕਵਦੀ ੫ ਨੂਸਮਾਪ੍ਰੰ॥